

da je ravno Slomšek tisti, ki je tudi pri nas ločil pšenico od plev.

Velika Nedelja. V nedeljo popoldne bomo slavili v naši dvorani Slomškova in sicer vsi mali in veliki. Otroci bodo nastopili v deklamacijah in živih slikah, odrasli pa v prednášanju Slomškovih del. Vmes pa bomo poslušali petje mešanega in moškega zbora. Govoríma g. dekan Horvat. Pridite vsi, vstopnine ni.

Laporje. Naša dekleta in fantje so si zaželeli dela in sicer prosvetnega dela. S tiho in mirno agitacijo so dosegli, da se je vršil dne 28. 8. t. l. občni zbor prosvetnega društva. Ustanovil se je dekliški in fantovski odsek. V odbor izvoljeni člani so res prosvetni delavci, pokazali so to že 25. 9., ko so priredili Slomškovo slavnost z jako pestrim sporedom. Pevci so zapeli pod vodstvom g. organista več sicer starih, a vedno lepih pesmi. G. bogoslovec Kušar nam je v izbranih besedah govoril, kako naj po Slomškovih naukih bomo trdni v sv. veri, kako naj ljubimo domačo grudo in materno jezik. Dekleta in fantje so nam deklamirali lepe pesmi in še naši malčki so vneli vse navzoče z deklamacijama »Kje sem doma« in »Mati ziblje«. Dekleta in fantje, mladostni ogenj, ki gori v vas, naj vname vse dobro misleče tovarišice in tovariše, da bomo po Slomškovih besedah res kreposten narod, po sv. veri in maternem jeziku.

Poljčane. Na lep in pristrčen način so proslavile Poljčane 70letnico Slomškove smrti. Že na predvečer takoj po večernem zvonjenju je zažarela na bližnjem hribčku številka 70, sestavljena iz mnogih lučk. Pevci so zapeli Slomškove pesmi. Vmes pa je igrala godba. V nedeljo je pri pozni službi božji pridigal č. g. dr. Josip Meško, ki je prikazal služabnika božjega Slomška kot graditelja kraljestva božjega med Slovenci. Sv. mašo je daroval domači č. g. kaplan Babič. Po sv. maši se je strnila ogromna množica ljudstva pred cerkvijo k slavnostnemu zborovanju. Zborovanje je otvoril in vodil g. kaplan Babič. Na zborovanju sta poleg dveh domačih fantov govorila ravnatelj Zadrúžne gospodarske banke g. Franc Jerebič o Slomšku kot prosvetnem delavcu ter g. Mirko Geratič, ki je v jedrnatem govoru orisal Slomška kot vzor mladine.

Polzela. V nedeljo dne 9. oktobra se vrši občni zbor Prosvetnega društva na Polzeli v Prosvetnem domu ob treh popoldne.

Proslava Slomškega pri Sv. Jožefu n. Celjem se je vršila v nedeljo dne 25. septembra in ne samo v spomin na 70letnico njegove svetniške smrti, temveč tudi v spomin, ko je veliki misijonar škof Slomšek pred 80 leti ravno v nedeljo dne 26. septembra vpeljal prve misijonarje sv. Vincencija Pavelskega k sv. Jožefu in jih v dveh govorih predstavil v velikem številu zbranim duhovnikom in ogromni množici ljudstva. V hvaležni spomin na to je bila že predpoldnem slovesna sv. maša s pridigo o Slomšku. Popoldne ob štirih pa je imel slovesne večernice profesor msgr. Vreže in je proslavljal v svojem lepem, skoro eno uro trajajočem govoru Slomška, kako je v svoji ljubezni do slovenskega ljudstva poklical in vpeljal misijonarje pri sv. Jožefu, da bi njegovo misijonsko delo za duhovni blagor ter zveličanje ljudstva nadaljevali še po njegovi smrti. Tako je msgr. profesor Vreže proslavljal tisto nedeljo Slomškega v dveh cerkvenih govorih: prvič zjutraj v Kamnici, drugič popoldne pri sv. Jožefu.

Brežice. Prosvetno društvo v Brežicah ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo dne 9. oktobra ob 9. uri dopoldne v društveni sobi samostana v Brežicah. Vsi prijatelji prosvetnega dela vabljeni!

Nalezljive bolezni nekdanj in danes.

Iz Zagreba so javljali zadnje dni, da se je pojavilo tamkaj 14 slučajev nalezljive pohabljenosti otrok. Zdravniška oblast je storila vse, da bi se bolezen ne oprijela še večjega števila. V zagrebškem primeru gre le za nekaj osamljenih slučajev in je težko govoriti o nalezljivosti ali epidemiji.

V ožigled pojavi v Zagrebu se nam vzbujajo spomini na nekdanje čase, ko so obiskovale človeštvo res grozne nalezljive bolezni, ki so zahtevale tisočere in tisočere smrtne žrtve, katere pa danes zadušijo takoj v kalí, če se po-

javi kak tak slučaj in to s pomočjo tolikanj napredne zdravniške vede.

Črna smrt.

Vsem nalezljivim boleznim, ki so kosele kedaj med človeštvom, prednjači kuga, ki je obče znana pod imenom: »črna smrt«. Ta grozna bolezen je ugonobila v letih 1346 do 1351 25 milijonov ljudi, približno eno četrtno celotnega tedajnega človeštva. Bolezen ni prizanesla kljub temu, da so se zapirale pred njo posamezne dežele, nobena pokrajina. V Benetkah je pomrlo na kugi 100.000 oseb, v Florenciji 96.000, na Španskem je pobrala dobro petino vseh prebivalcev. Ravno tako visoka je bila smrtna številka tudi na Francoskem in Angleškem.

Izbruh kuge je bil v naprej napovedan od nekaterih naravnih dogodkov: potresov, poplav, od prikazni kometov, od lakote in viharjev. Vse te grozne prikazni so pred pojavom bolezni ubogo človeštvo do obupa preplašile. Zibelka črne smrti je Azija, odkoder se je razširila preko Grčije, Italije, Španije, Francije, Nemčije in Rusije po celem svetu. Kako strašno je divjala ta morilka po naših krajih, je itak že znano.

Veliko ljudi je zbežalo, da bi ušlo bolezni. Drugi so skušali zaustaviti val bolezni z bičanjem in neusmiljenim preganjanjem domnevanih povzročiteljev kuge in to predvsem Judov. Procesije bičarjev so romale od dežele do dežele, molile, pele, se javno bičale, ropale, požigale in še bolj širile črno smrt. Preganjanja Judov so zavzela tak obseg, da je izdal papež Klement VI. dve pismi, v katerih je branil žide. — Isto sta storila nemški cesar in poljski kralj Kazimir Veliki.

Črna smrt je bilo najhujše bolezensko zlo, ki je kedaj šibalo človeštvo.

Gobavost.

Pogubonosne za človeški rod so bile tudi razne druge nalezljive bolezni in pride za kugo koj gobavost, ki se je

narazen, upirajoč oči v radovedneže, hodi okrog košar in govori nerazumljive — čarovniške besede. Vedno hitreje koraka, vedno ožji postaja krog obhoda. Pot mu že zaliva braz. Strmeč sledijo ljudje igri, ki obeta nekaj čudežnega.

Naenkrat skoči čarovnik med obe košari, zavihti meč, vrže v zrak vejico in jo preseka z močnim zamahljajem na dvoje.

Zopet teče krog košar. Ljudi pretrese groza. Kaj bo neki napravil?

Divjih korakov se bliža košarama, bije z mečem po njih in suva kakor pobesnel z mečem skozi šibje.

»Kri!«

Eden je izgovoril. Da, kri! Vsi vidijo, kako kaplja kri od sablje na suho zemljo. Naenkrat zavlađa tišina. Meč mu pade iz rok. Ves onemogel se zgrudi.

Nobeden od prebivalcev od Sangao se ne upa niti ganiti. Niti najmanjši šum ne moti tišine. Minute čakanja postanejo neznosno dolge. Slednjič se vendarle dvigne tujec. Vsi v skrbeh sledijo ljudje njegovemu početju. Gre h ko-

šaram, odstrani vrvi. Ju odpre in reče, kakor bi se ne bilo prav nič zgodilo:

»Pridita ven! Vse je končano!«

Otroka živita. Maša Sita se prikaže objokana, Rama se smehlja.

Radi čudeža zmigavajo gledalci z glavami. Oglasi se kačji zagovornik. Rad bi nekaj denarja in predvsem riža za spremljevalca in oba otroka, ki morata danes obeđovati z njima, ker sta posebna ljubljena božja.

Vaščani so se razkropili po selu in počivajo med opoldansko vročino.

Ko gre dan proti večeru, se prikažejo zopet prebivalci vasi Sangab iz svojih kočur in se razgovarjajo o današnjih doživljajih. Sedaj, ko sta odšla oba čarovnika, hočejo obe siroti temeljito izprašati, kaj in kako se je jima godilo v košarah in če nimata po telesih ran.

Otroci hitijo ven na prostor, kjer se je vršila zjutraj predstava, da bi privedli v vas Rama in Sito.

Kačja zagovornika sta izginila, a tudi o obeh sirotah ni duha ne sluha.

se je svetopisemski prerok umaknil iz Egipta v Madian, kjer je ostal 40 let po njeni smrti ves čas, dokler je vladal Tutmozis III.

Davidov zid v Jeruzalemu.

V Jeruzalemu so po golem naključju odkrili najstarejši zid, ki ga je bil dal pozidati kralj David za obrambo mesta. V vzhodnem mestnem delu se je bil namreč zrušil kanal. Podrtija je začela ogrožati sosedne hiše. Delavci, ki so začeli popravljati porušeni del, so pa kmalu prišli na to, da stoji pod ruševinami star zid. Obvestili so o tem oblasti, ki so poslale na liče mesta komisijo, ki je ugotovila, da pred-

pojavi v Evropi v V. stoletju. Ako-
ravno pozna to bolezen že stari vek, je
zadivjala v večjem obsegu v dobi kri-
žarskih vojsk in je dosegla višek leta
1300.

Usoda gobavcev je bila obupna. Več-
krat so jih proglasili mrtvim s tem,
da so jim metali zemljo pod noge. Mo-
rali so se izogibati cerkev, mlinov, pe-
karij in studencev. Nosili so posebno
obleko in Lazarjev klopotec, s katerim
so naznanjali svoje bližanje. V nekate-
rih deželah so gobavce enostavno se-
žgali. Prvo strogo ločena hiša (izolir-
nica) je bila zgrajena za gobavce na
Španskem leta 1067. Začetkom 15. sto-
letja je bilo v Franciji in po Nemčiji
10.000 izolirnic za gobavce. Iz tega šte-
vila se da sklepati, kako silno je bila
tedaj razširjena ta nalezljiva.

Novi vek.

Začetek novega veka tudi ni bil ob-
varovan pred večjimi nalezljivimi bo-
lezmi. Kmalu po odkritju Amerike je
začela razsajati po Evropi spolna bo-
lezen sifilis. Začetkom 16. stoletja se
je pojavila na evropskih tleh pegasta
mrzlica, ki je sledila vojaštvu v 30let-
ni vojni. Huda šiba božja so bile črne
koze, ki so neusmiljeno zdesetkovale 1.
1493 Nemčijo.

Griža in kolera.

Prvi pojav griže je beležiti v l. 1510,
dalje leta 1580, a še le v 19. stoletju
postane griža res opasna nalezljiva.

Kolera je priromala iz Azije prvič v
Evropo leta 1829 in se je razširila v o-
nih letih po celem svetu. Pegasta mrz-
lica je obiskala Evropo v preteklem
stoletju dvakrat in sicer 1847-48 in pa
1878-79.

V primeri s prejšnjimi stoletji je bi-
lo v 20. stoletju na srečo še malo na-
lezljivih bolezni kljub svetovni vojni,
v kateri sta zahtevali mnogo žrtev ko-
lera in griža.

Leta 1905 se je pojavilo otrpnenje
tilnika in je umrlo v šlezijem okra-
ju Oppeln od 2102 obolelih 1789 oseb.

Danes že zatrejo vsak pojav nalez-
ljive bolezni in radi tega je pa tudi
divjanje teh šib božjih v večjem obse-
gu zaradi velikanskega napredovanja
zdravniške vede izključeno!

Maribor. Pokojni zlatomašnik Jožef Plešič
je bil slovesno pokopan v četrtek popoldne
ob zelo veliki udeležbi. Pogreb se je vršil iz
franciškanske bazilike na Pobrežje. Ob od-
prtem grobu je spregovoril blagemu in skro-
mnemu jubilaru v srce segajoče besede g.
župnik p. Valerijan.

Št. Peter pri Mariboru. 70letnico Slomškove
smrti smo proslavili dne 18. 9., dopoldan v
cerkvi, popoldan pa je priredilo Slomškovo
proslavo prosvetno društvo »Skala«. Pa tudi
zadnje nedeljo smo proslavljali Slomškov
spomin s cerkveno slovesnostjo. Tako se je
šentpeterski rod dostojno oddolžil velikemu
Slomšku, ki je kot škof v Mariboru kaj rad
zahajal v prijazni Št. Peter. — Nekdanja pred-
nica tukajšnje naselbine čč. š. sester, S. M.
Pulherija Ploder, sestra provincijalne pred-
nice č. s. M. Melanije, je dne 15. 9. slavila po-
membni jubilej: 50letnico preobleke in za-
obljube ter 70letnico rojstva. Slavljenka je
rodom od Zgornje Sv. Kungote. Rojena je le,
ta 1862, preoblečena leta 1882 v kongregaciji
šolskih sester v Eggenbergu pri Gradcu, kjer
je delovala in Bogu služila celih 40 let. Sedaj
je že nad 10 let v naši državi ter vrši točasno
v slovenjebistriškem samostanu službo gospo-
darske upraviteljice. Slavljenki želimo tudi
šentpeterčani še mnogo zdravih let v krogu
svojih sester. — V Nebovi je umrlo po dalj-
ši bolezni skrbna žena in dobra mati Tram-
puž Alojzija, stara 80 let. Rajnka je vse svoje
življenje posvetila domu, družini in Bogu.
Naj dobra ženica, ki je bila pokopana prete-
čeno nedeljo, počiva pod vnožjem cerkve M.
B. na Gorci v miru! — Kakor vsako leto se
bo tudi letos vršil v samostanu čč. šš. sester
gospodinski tečaj, ki bo trajal tri mesece. V
tečaj se sprejmejo kmetska, pa tudi delavska

in viničarska dekleta. Ker je treba tudi dekle-
tom z dežele več znanja iz praktičnega gospo-
dinjstva in iz drugih panog, in ker rabijo tu-
di kmetski domovi izobraženih gospodinj, se
dekletom vstop v gospodinski tečaj kar naj-
bolj priporoča!

Št. Peter pri Mariboru. Razrešena sta bila
člana občinskega odbora gg. Sande Jakob in
Ornig Jožef, ki se sej občinskega od-
bora že itak nista udeleževala. — V Tr-
čovi je umrlo pri svoji hčeri 88letna Marija
Kramberger. Rajnka je bila mirna in globoko
verna ženica. Naj v miru počiva! — Sadna
kupčija še precej dobro uspeva. No, je pa bil
tudi že skrajni čas, da je prišel naš kmet do
denarja. — S trgatvijo homo še nekaj časa
počakali, ker je vreme še ugodno za vinogra-
de. Količina bo letos sicer manjša, pač pa bo
kakovost vinskega pridelka znatno boljša. Vi-
nogradniki naj se s prodajo vinskega mošta ne
prenagljajo. Enotna cena za vinski mošt naj
bo 3—4 Din za liter. Pod to ceno naj mošta
nihče ne proda in kupce, ki manj ponujajo,
odkloni.

Gornja Sv. Kungota. Preložitev ponovitve
nove sv. maše. Za dan 16. oktobra t. l. na-
znanjena nova sv. maša se preloži na dan 9.
oktobra t. l. ob devetih dopoldne, katero bo
daroval prč. g. Ferdinand Kolednik iz Mari-
bora. Matere in starši naše župnije, pridite,
da se vam ob pogledu na presrečno mater g.
novomašnika vzbudi v srcu srčna želja, vzgo-
jiti katerega naših otrok za duhovnika, ko
boste same gledale enkrat svojega sina v sve-
tišču Gospodovem, ker je pomanjkanje du-
hovnikov pri nas občutno.

Sv. Rupert v Slov. goricah. Na ruperčko ne-
deljo smo pokopali vzor očeta, moža in žu-
pana občine Čermiljenjak g. Jožefa Voglarja.
Velika množica ljudi, skoraj vsa župnija, ga
je spremljala na zadnji poti. Vse je plakalo
za njim. Zapustil je žalujočo ženo in sedem
otrok, katere je vse neizrečno ljubil. Še pred
dnevi zdrav in vesel je po enodnevnem muč-
nem trpljenju v Gospodu zaspal. Bil je 7 let
župan, član načelstva domače hranilnice, ka-
tera ga je z člani načelstva in nadzorstva
spremljala s krasnim vencem na zadnji poti.
Katoliško prosvetno društvo ga je tudi spreml-
jalo z vencem, ker je bil dolgoletni njegov

stavlja ta zid ostanek
Davidovega zidu, ki je
star danes dobrih 3000
let. Arheologi so ta zid
doslej že večkrat iska-
li, a vedno brez uspeha.

13krat krog sveta.

V italijansko mesto
Genova se je pripeljal
še dni na krovu par-
nika »President Ha-
yes« g. Brittlebok iz S.
Franciska v Združenih
državah Severne Ame-
rike. 73letni starček je
že potoval 12krat krog
sveta in rajša sedaj že
trinajstič. Že pred leti
je pustil trgovino. Ker
ni znal, kako in s čim
bi ubijal čas, je začel
iz samega dolgega ča-
sa potovati okoli po
svetu. Izdal je že mi-
lijone za potovanja, na
katerih se poslužuje
vseh prometnih sred-

Celo vas preiščejo. Kam neki bi se naj bila iz-
gubila otroka? Ali sta bila še sploh pri življenju,
ko so ju zadnjič videli zjutraj? Če ju ni mož s
kačami umoril?

Stari kristjan, pri katerem imata siroti no-
čišče, zve o zagonetni zadevi in pošlje hitro sla k
patru Sahebu. On pride. Nikomur ni znano, kje
bi naj bila zaostala otroka. Še dosedaj ju ni na
spregled. Povprašujejo po celi okolici, če bi ne bili
siroti kje tamkaj na delu, ali ju je sploh kedo vi-
del. Pater zve le vedno znova doživljal s čarovni-
koma. Eno je sigurno, otroka sta pri življenju. Že
večkrat je čul o copernikih, ki so proizvajali po-
dobne čarovnije in slepila. Kje bi naj bila sedaj
otroka?

Še ena možnost ostane. Mogoče, da sta šla v
Sangamner; čeravno ne zna razloga, zakaj bi bila
to storila, mu nekaj šepetne in ga tolaži, da ju bo
našel. Prav v notrajnosti pa le ne verjame. Vzbu-
dil se mu je še drug sum, katerega pa ne upa iz-
dati. Čarovnika sta morala biti po pripovedova-
nju vaščanov mohamedana.

V Sangamnerju ju ne najde. Takoj pokliče

policijo in ji javi svojo domnevo. Oblast mu ob-
ljubi, da bo storila vse, da izsledi in reši zagonet-
no izginuli siroti.

Sahib.

Zopet sta sedela skupaj v kavarni in jedla
Tokrat sta bila le dva, svečenik Mohamed ter
eden od pridigarjev.

Za nekaj dni je zginil Omar. Ali je pojasnje-
val, da ga je odpoklicala dolžnost, Mohamed je
bil zadovoljen s pojasnilom, vesel, ker je ostal
vsaj eden, ki je plačeval zanj obed. Omar je bil
vendar pridigar in je moral vršiti službo kje iz-
ven mesta.

Alija je prekinil v pripovedovanju nenaden
pojav Omarja:

Nagovorjeni je prikinil molče, prisedel in ne
da bi se bil pred kosilom po predpisu umil, je
segel po jedi.

»Nikakor nisem pričakoval, da se boš tako
naglo vrnil!«

»Dolžnost sem hitro izpolnil.«

Te besede so bile vse. Kar je zvedel Moħa-